

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (وصايا)

رجوع از وصیت

درس ۱۷

استاد وافی

رجوع از وصیت

مادامی که موصی حیات دارد؛ می تواند از وصیتش رجوع کند و این رجوع، بر دو نوع است:

۱. قولی: مثل اینکه بگوید: رجعت (از وصیتی که نموده ام برگشتم)؛ یا نقضت (بهم زدم وصیتم را)؛ یا ابطلت (وصیتم را باطل نمودم)؛ یا

۲. فعلی: مثل اینکه عینی را که وصیت به آن نموده، فروخته یا رهن گذارد و یا گندم را آرد کرده و یا موصی به را با جنسی بهتر از آن مخلوط کند.

رهن و رجوع از وصیت

رهن گذاشتن موصی به، چگونه دلالت بر رجوع موصی از وصیتش می کند؟

موصی، عین مرتهنه را که مورد وصیت است؛ به عنوان ضمانت، در نزد مرتهن می گذارد؛ که در صورت عدم رد دین، مرتهن بتواند با تملک آن عین، استیفاء حقش را کند.

پس در واقع، این رهن گذاشتن، به مثابه تلف مال است و این خود، دال بر رجوع از وصیت است.

انواع فسخ و عدمش از نظر شهید ثانی

امور دال بر فسخ:

اقوی از نظر ما این است که اساساً صرف عرضه نمودن موصی به را برای بیع و یا وکیل نمودن دیگری را در بیع آن و مجرد خواندن صیغه ایجاب ولو قبل از تحقق قبول و هم چنین ایجاب عقود جایزه تمام در فسخ وصیت کفایت می نمایند؛ زیرا نفس این امور، دلالت بر اراده فسخ دارند.

امور دال بر عدم فسخ:

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اموری از قبیل: زن دادن به عبد و شوهر دادن به کنیز و اجاره دادنشان، یا ختنه نمودن آنها و نیز تعلیمشان و هم‌چنین هم‌بستر شدن با کنیز، بدون این که وی را حامله کند؛ موجب فسخ نمی‌گردد.

اختلاط موصی به با غیر خودش

۱. گاه موصی، موصی به را با جنسی اعلاّی از خودش مخلوط می‌کند.

۲. گاه موصی، موصی به را با جنسی مساوی خودش مخلوط می‌کند.

۳. گاه موصی، موصی به را با جنسی ادنی از خودش مخلوط می‌کند.

دیدگاه‌ها:

۱. شهید اول: در کتاب دروس، فرقی بین اختلاط موصی به با جنس اعلاّی یا غیر آن نگذاشته و در

تمام صور، حکم به حصول رجوع فرموده.

۲. علامه، در کتاب تحریر، در تمام صور، حکم به عدم حصول رجوع فرموده است.

۳. شهید ثانی: انسب آن است که بگوئیم: بین صور سه‌گانه مزبور، هیچ فرقی نبوده و اختلاط با

اعلاّی و غیر آن، با هم متساوی‌اند؛ زیرا نفس اختلاط، دلالتی بر رجوع و یا عدم رجوع ندارد؛ لذا،

در حصول آن، نیاز به قرائن خارجی داریم.